ئىدىيەدە تاۋلىنىش باشتىن كەچۈرۈلدى
سىياسىيدا قەتئىي بولۇش چېنىقتۇرۇلدى

(بېشى 1 ـ بەتتە)

پارتىيە تارىخى، يېڭى جۇڭگو تارىخىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، مەخسۇس تېمىلىق پارتىيە دەرسىنى ياخشى سۆزلەپ، قىزىل تەربىيە بازىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىپ، قىزىل گېنغا ۋارىسلىق قىلىپ، مەنىۋى كۈچنى ئۈزلۈكسىز قوبۇل قىلىپ، يېڭىلىق يارىتىش نەزەرىيەسى بىلەن قوراللىنىشنى ئۈزلۈكسىز يەنىمۇ كۈچەيتتى.

باش تېما تەربىيەسى قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەش ئورگان پارتگۇرۇپپىسى باشتىن ـ ئاخىر سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىشنى بىرىنچى تەلەپ قىلىپ، «ئىككىنى قوغداش»نى ئىشقا ئاشۇرۇشنى ئەڭ چوڭ سىياسىي، ئەڭ مۇھىم سىياسىي ئىنتىزام ۋە سىياسىي قائىدە قىلىپ، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، ئورگان پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ «ئۈچ يىغىن، بىر دەرس»نى قاتتىق، ئەمەلىي، ياخشى تۇتۇپ، 25 قېتىم كوللېكتىپ ئۆگىنىشنى قانات يايدۇردى.

ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەش بەنگۈڭتىڭى كادىرلار باشقارمىسىنىڭ باشقارما باشلىقى لىيۇ بېڭچىڭ مۇنۇلارنى بىلدۈردى: باش تېما تەربىيەسى ئارقىلىق، ئۆزۈم بىر قېتىملىق چوڭقۇر، پۇختا پارتىيەۋىلىك چېنىقىشنى باشتىن كەچۈرۈپ، ئۆگىنىش، تەربىيەلىنىش، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش، مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈش ـ كۆزىتىش، تۈزىتىش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش جەريانىدا، ئىدىيەدىكى چاڭ ـ توزانلارنى يەنىمۇ تازىلاپ، سىياسىي جەھەتتىكى قەتئىيلىكنى چېنىقتۇردۇم. بۇنىڭدىن كېيىن دىققەتنى باش نىشانغا مەركەزلەشتۈرۈپ، ئەمەلىي ھەرىكىتىم ئارقىلىق باش تېما تەربىيەسىنىڭ نەتىجىلىرىنى نامايان قىلىمەن.

ماۋ زېمىننىڭ ئەسلىي تۇرالغۇسىدا، ئاپتونوم رايونلۇق بازارنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش ئىدارىسىدىكى بارلىق پارتىيە ئەزالىرى ـ كادىرلار قىپقىزىل پارتىيە بايرىقى ئالدىدا، پارتىيەگە كىرىش قەسىمىنى بىرلىكتە تەكرارلاپ، ئىنقىلابىي قۇربانلارنىڭ شانلىق ئىزىغا ئەگىشىپ، كوممۇنىستلارنىڭ ئەسلىي مەقسىتى ۋە بۇرچىنى ھېس قىلدى.

باش تېما تەربىيەسى قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق بازارنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇش ئىدارىسى «تارىخنى ئەسلەش، ئەسلىي مەقسەتكە قايتىش»، «قىزىل بازىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش، ئىنقىلابىي قۇربانلارنى ياد ئېتىش» قاتارلىق مەخسۇس تېمىلىق تەربىيەنى تەشكىللەپ قانات يايدۇرۇپ، كەڭ پارتىيە ئەزالىرى ـ كادىرلارغا ئىنقىلابنىڭ ئەسلىي مەقسىتىنى ئەسلەتتى، بۇرچنى زىممىسىگە ئېلىشنى كۈچەيتكۈزدى، كۆپچىلىكنىڭ «تۆت ئىشەنچ»ى تېخىمۇ مۇستەھكەملەندى.

تولۇق بولمىغان ئىستاتىستىكىغا ئاساسلانغاندا، ھازىرغا قەدەر، 1 ـ تۈركۈمدىكى باش تېما تەربىيەسىگە قاتناشقان تارماقلار، ئورۇنلار جەمئىي 5830 مەيدان قېتىم مەخسۇس تېمىلىق تەربىيەنى قانات يايدۇرغان، تەربىيەلەنگەن پارتىيە ئەزالىرى ـ كادىرلار 220 مىڭ ئادەم قېتىمدىن ئاشقان.

■ ئېتىقاد ئاساسى پۇختىلاندى غايە ـ ئېتىقاد چىڭىتىلدى

يېقىندا، ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ نازارىتى بىر مەيدان يازلىق تەتىللىك كىتاب ئوقۇش يىغىنى تەشكىللەپ، پارتىيە ئەزالىرى ـ كادىرلارنى مۇھىم، زۆرۈر ئۆگىنىش مۇندەرىجىسىنى تەتقىق قىلىپ ئوقۇشقا تەشكىللەپ، شەخسلەرنىڭ ئىدىيەۋى، خىزمەت ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، تونۇش ـ تەسىراتنى كەڭ ـ كۇشادە سۆزلەپ، تەسىرات ئالماشتۇرۇپ، پەرقلەرنى، يېتەرسىزلىكلەرنى تەكشۈرۈپ تېپىپ، تىرىشىش يۆنىلىشىنى ئايدىڭلاشتۇردى.

ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ نازارىتى ئىدىيەۋى ـ سىياسىي خىزمەت باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشقارما باشلىقى جانار زاكىن پىكىر ئالماشتۇرغاندا مۇنداق دېدى: «ئۆگىنىش، مۇھاكىمە قىلىش ۋە پىكىر ئالماشتۇرۇش، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ۋە تەكشۈرۈش ـ كۆزىتىش ئارقىلىق، بىز ‹ئەينى ۋاقىتتا پارتىيەگە نېمە ئۈچۈن كىردىم، بۈگۈنكى كۈندە پارتىيە ئۈچۈن نېمە ئىش قىلدىم، بۇنىڭدىن كېيىن پارتىيە ئۈچۈن نېمە ئىش قىلىمەن› دېگەنلەر ئۈستىدە قايتا ئويلاندۇق، ئىدىيەۋى ـ سىياسىي جەھەتتە چوڭقۇر تاۋلىنىشنى باشتىن كەچۈرۈش مېنىڭ ماركسىزمغا بولغان ئېتىقادىمنى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزمغا بولغان ئىشەنچىمنى تېخىمۇ چىڭىتتى».

شىنجاڭ ئىجتىمائىي پەنلەر ئاكادېمىيەسىدىكى 18 پارتىيە ياچېيكىسى «ئەسلىي تېكىستنى تەتقىق قىلىپ ئوقۇش + مەخسۇس تېمىدا يېتەكچىلىك قىلىش + پىكىر ئالماشتۇرۇپ مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىش + ئىبرەت تەربىيەسى + نەق مەيدانىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىش» ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئۆگىنىش ئۈنۈمىنى ئاشۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەسىلىگە يۈزلىنىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشنى قانات يايدۇرۇپ، ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ پەن تەتقىقات خىزمىتى، پارتىيە قۇرۇلۇشى خىزمىتى قاتارلىق تۆت جەھەتتە ئالتە مەيدان تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش سۆھبەت يىغىنى ئاچتى. باش تېما تەربىيەسىدە ئاساسىي لىنىيەدىن چەتنەپ كەتمەسلىكنى چىڭ ئىگىلەپ، غايە ـ ئېتىقادنى چىڭىتىپ، بۇرچنى زىممىگە ئېلىشنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، پارتىيە ئەزالىرى ـ كادىرلارنىڭ سادىق، پاك، مەسئۇلىيەتچان سىياسىي خىسلىتىنى كۈچەپ تاۋلاپ، ئىش قىلىپ نەتىجە يارىتىش ئىدىيەۋى ئاساسىنى پۇختىلىدى.

■ سىياسىي ئىنتىزام چىڭىتىلدى قائىدە ئېڭى يەنىمۇ كۈچەيتىلدى

باش تېما تەربىيەسى قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايوندىكى ھەرقايسى تارماقلار، ئورۇنلار مەسىلە يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، ئاڭلىق ھالدا قانۇن ـ نىزامغا توغرىلىنىپ، ئۆلچەمگە توغرىلىنىپ، ئۆگىنىش، تەربىيەلىنىشتە مەسىلىلەرنى قايتا ئويلىنىپ، تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشتا مەسىلىلەرنى بايقاپ، سېلىشتۇرۇش ئارقىلىق تەكشۈرۈپ كۆزىتىشتە مەسىلىنى توغرا تېپىپ، تۈزىتىش ـ ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، پارتىيە ئەزالىرى ـ كادىرلارنىڭ سىياسىي ئېڭى، ئىنتىزام قارىشىنى ئۈنۈملۈك كۈچەيتىپ، پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ سىياسىي قۇرۇلۇشى، ئىنتىزام قۇرۇلۇشىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى.

8 ـ ئاينىڭ 18 ـ كۈنى، ئاپتونوم رايونلۇق تۇرالغۇ ۋە شەھەر ـ يېزا قۇرۇلۇشى نازارىتى پارتگۇرۇپپىسى پارتىيە نىزامنامىسى، پارتىيە قائىدىسىگە سېلىشتۇرۇپ پەرقلەرنى تېپىش مەخسۇس تېمىلىق يىغىنى ئېچىپ، باش تېما تەربىيەسىدە تېپىپ چىقىلغان ھەر خىل مەسىلىلەرگە تېگى ـ تەكتىدىن تەكشۈرۈش، چوڭ ئېنىقلاش ئېلىپ باردى. پارتىيە نىزامنامىسى، پارتىيە قائىدىسىنى ئەستايىدىل ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىش، كوللېكتىپ ئۆگىنىش ئاساسىدا، مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ تېپىپ چىقىپ، كېلىپ چىقىش مەنبەسىنى تەھلىل قىلىپ، 280 ماددىلىق تۈزىتىش تەدبىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، مەسىلىلەرنى تەكشۈرۈپ كۆزىتىشتە ئادەمنى كۆرۈش، ئىشنى بىلىش، ئىدىيەنى تونۇشنى، مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتا ھەقىقىي، ئەمەلىي، قاتتىق سىناقلارغا بەرداشلىق بېرەلەيدىغان بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى.

ئاپتونوم رايونلۇق تۇرالغۇ ۋە شەھەر ـ يېزا قۇرۇلۇشى نازارىتى كادىرلار باشقارمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشقارما باشلىقى لىيۇ گوخۇي تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: «پارتىيە نىزامنامىسى، پارتىيە قائىدىسى، پارتىيە ئىنتىزامى، سىياسىي ئىنتىزام ۋە سىياسىي قائىدىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش، ئەمەلىي خىزمەت بىلەن باغلاش، ئۆزىگە تەتبىقلاش، ۋەزىپە ـ مەسئۇلىيەتكە تەتبىقلاش، خىزمەتكە تەتبىقلاش، ماددىمۇماددا تەكشۈرۈپ كۆزىتىش، تەھلىل قىلىش، پەرقلەرنى چوڭقۇر تېپىپ چىقىش، ئۆزئارا سەممىي ئەسكەرتىش سىياسىي ئىنتىزام تۆۋەن چېكىنى، سىياسىي قائىدە قىزىل سىزىقنى ئېنىق ئايرىپ، پارتىيە ئەزالىرىنى ھەقىقىي بىر قېتىملىق ئىدىيەۋى ـ سىياسىي چاڭ ـ توزانىنى تازىلايدىغان ئىسسىق سۇدا يۇيۇندۇردى».

«باش تېما تەربىيەسى بىر قېتىملىق ئومۇميۈزلۈك روھىي تاۋلىنىش بولۇپلا قالماي، تېخىمۇ مۇھىمى بىر مەيدان چوڭقۇر ئۆزى ئۈستىدە ئىنقىلاب قىلىش.» ئۆگىنىش ئارقىلىق، ئاپتونوم رايوندىكى كەڭ پارتىيە ئەزالىرى ـ كادىرلار پارتىيەنىڭ ئەسلىي مەقسىتى ۋە بۇرچىغا قارىتا تېخىمۇ چوڭقۇر تونۇش ۋە ئىگىلەشكە ئىگە بولۇپ، غايە ـ ئېتىقادنى يەنىمۇ چىڭىتىپ، «ئەسلىي مەقسەت» ۋە «بۇرچ»نى خىزمەتنىڭ ھەرقايسى ھالقىلىرىغا سىڭدۈرۈپ، جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ئۇلۇغ گۈللىنىشىدىن ئىبارەت جۇڭگو ئارزۇسىنىڭ شىنجاڭ سەھىپىسىنى پۈتۈشنى تېخىمۇ جۇلالاندۇردى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى ئاخىرلاشتى

بۇ يىل جەمئىي 183 مىڭ 900 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىندى

مۇخبىرىمىز جاۋ شيانىڭ ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ ئىمتىھان ئورنىدىن ئىگىلىشىچە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 2019 ـ يىللىق ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش خىزمىتى 8 ـ ئاينىڭ 31 ـ كۈنى ئوڭۇشلۇق ئاخىرلاشقان. ئىگىلىنىشىچە، بۇ يىل پۈتۈن ئاپتونوم رايوندا ئادەتتىكى ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانىغا قاتنىشىشقا تىزىملاتقان ئوقۇغۇچى 221 مىڭ كىشى بولۇپ، 183 مىڭ 900 ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىنغان. بۇنىڭ ئىچىدە تولۇق كۇرسقا 83 مىڭ 400 كىشى قوبۇل قىلىنغان، ئالىي كەسپىي تېخنىكوم(مەخسۇس كۇرس)غا 100 مىڭ 500 كىشى قوبۇل قىلىنغان.

ئاپتونوم رايونىمىز توردا قوبۇل قىلىش خىزمىتىدە مائارىپ مىنىستىرلىقى ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلىرىنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، قوبۇل قىلىش نەق مەيداندىكى خىزمەت گۇرۇپپىسى «قۇياش نۇرى ئالىي مەكتەپ ئىمتىھانى» تۈرلۈك ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش سىياسىتىنى قاتتىق ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ھەرقايسى تۈركۈملەردىكى قوبۇل قىلىش خىزمەت ۋەزىپىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك تاماملىدى. قوبۇل قىلىش جەريانىدا، ئاپتونوم رايونىمىز ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش قۇياش نۇرى قۇرۇلۇشىنى چوڭقۇر يولغا قويۇپ، شىنجاڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش ھۆكۈمەت تەرەپ تور بېكىتى، ئۈندىدارى قاتارلىقلار ئارقىلىق ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش تەشۋىقاتىنى كۈچەيتىپ، قوبۇل قىلىش خىزمىتىنىڭ ئاشكارىلىق دەرىجىسىنى يۇقىرى كۆتۈردى. قوبۇل قىلىش مەزگىلىدە، ئاپتونوم رايونىمىز يەنە قوبۇل قىلىش نەق مەيدانىنى ئېچىۋېتىش كۈنى پائالىيىتىنى ئۆيۈشتۈرۈپ، ئۈرۈمچى، سانجى ئىككى جايدىكى يۈزگە يېقىن ئىمتىھان بەرگەن ئوقۇغۇچى، ئاتا ـ ئانا، ئوقۇتقۇچىلار ۋەكىلى ۋە ئاخبارات ۋاستىسىدىكى مۇخبىرلار ۋەكىلىنى ئالىي مەكتەپلەرگە ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش نەق مەيدانىغا كىرىشكە تەكلىپ قىلىپ، نۆل ئارىلىقتا توردا قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ھېس قىلدۇردى.

قوبۇل قىلىش خىزمىتىدە، ئاپتونوم رايون ئىمتىھان بەرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ مەنپەئەتىنى چىقىش قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، مۇلازىمەت سۈپىتىنى ھەقىقىي ئۆستۈردى. ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ ئىمتىھان ئورنى قوبۇل قىلىنمىغان ئىمتىھان بەرگەن ئوقۇغۇچىلارنى ئارزۇ قوبۇل قىلىشقا قاتنىشىشقا ئەستايىدىل تەشكىللەپ، ئىمتىھان بەرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ قوبۇل قىلىنىش پۇرسىتىنى ئاشۇرۇپ، ئىمتىھان بەرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ھوقۇق ـ مەنپەئەتىنى ئەڭ زور چەكتە قوغدىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئەرزىيەت، پاش قىلىش يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇپ، ئىمتىھان بەرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئاتا ـ ئانىلىرى ئىنكاس قىلغان مەسىلىلەرنى سەۋرچانلىق بىلەن چۈشەندۈردى ۋە مۇۋاپىق يېتەكلىدى. قوبۇل قىلىش مەزگىلىدە ئىمتىھان بەرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئاتا ـ ئانىلىرىدىن كەلگەن جەمئىي 11 مىڭ 900 ئادەم قېتىم مەسلىھەت سوراش تېلېفونى قوبۇل قىلىنىپ، بۇلتۇرقىدىكىدىن 32% ئازايدى؛ نەق مەيداندا مەسلىھەت سورىغان ئىمتىھان بەرگەن ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئاتا ـ ئانىلىرىدىن 966 ئادەم قېتىم كۈتۈۋېلىنىپ، بۇلتۇرقىدىكىدىن 37% ئازايدى.

گۈزەل يۇرت ـ ماكانىمىزنى ياخشى قوغدايلى

مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ ياخشى ئۈلگىسى بولىمەن

□ ئاقسۇ ۋىلايەتلىك تاشقى ئىشلار ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى غۇنچەم جۇمە

مەن باي ناھىيەسىنىڭ ئونباش يېزىسى كونا تۇر كەنتىدە تۇغۇلغان، بوۋام كەنتتىكى مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى، كۆپ يىل كەنت كادىرى بولغان، ئاتا ـ ئانام ساۋاتلىق دېھقان. بوۋام كونا جەمئىيەتنىڭ تۈرلۈك جاپا ـ مۇشەققەتلىرىنى باشتىن كەچۈرگەن بولغاچقا، جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيەسىگە مىننەتدارلىق بىلدۈرۈپ، دائىم كونا جەمئىيەت بىلەن يېڭى جەمئىيەتنى سېلىشتۇرۇپ، بىزگە پارتىيەگە مىننەتدارلىق بىلدۈرۈش، پارتىيەنىڭ گېپىنى ئاڭلاش، پارتىيەگە ئەگىشىپ مېڭىش تەربىيەسى بېرەتتى. كىچىك بوۋام 20 يىلغا يېقىن كەنت ياچېيكا شۇجىسى بولغان، ۋەزىپە ئۆتىگەن مەزگىلدە كەنتتە مىللىيلار بىلەن خەنزۇلار ئارىلاش ئولتۇرىدىغان باشلانغۇچ مەكتەپ بار ئىدى. مېنىڭ ئېسىمدە، ھەر مىللەت ئوقۇتقۇچى ـ ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆزئارا ياردەم بېرىپ، ئىتتىپاقلىشىپ، دوستانە ئۆتكەن كۆرۈنۈشلەر، شۇنداقلا كونا تۇر كەنتىدىكى ھەر مىللەت كەنت ئاھالىلىرىنىڭ ئىناق بىللە ئۆتۈپ، ئۆزئارا ھەمدەم بولۇپ، گۈزەل تۇرمۇش بەرپا قىلىشتىكى تەسىرلىك كۆرۈنۈشلەر بار.

ئىلگىرى يۈز بەرگەن بىر ئىش مەن ۋە بىزنىڭ جەمەتىمىزگە چوڭقۇر تەسىر كۆرسەتكەن. ئاتا ـ ئانامنىڭ ئېيتىپ بېرىشىچە، ئادەتتىن تاشقىرى بىر قەھرىتان سوغۇق كۈندە، شەھەردىن چىققان ۋۇ فامىلىلىك بىر ئائىلە باللىرىنى ئېلىپ كەنتتىكە كېلىپ ماكانلاشقان، لېكىن ئەينى ۋاقىتتا كەنت ئۇلارغا ئولتۇرۇشقا ئۆي بېرەلمىگەچكە، ئاتا ـ ئانام تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۇلارغا بىرىنچى ئېغىز ئۆيىنى بوشىتىپ بەرگەن، ئائىلىمىز ۋۇ ئائىلىسى بىلەن قوشنا بولۇپ قالغان. شۇ يىلى قىشتا، بوۋام ناھىيە بازىرىغا بازارلىق قىلغىلى كېتىۋاتقان يولدا بەختكە قارشى قاتناش ۋەقەسى يۈزبەرگەن، يۇرتداشلار دوختۇرخانىغا ئېلىپ بېرىپ جىددىي قۇتقۇزغان. ئەينى چاغدا بوۋامغا تال يېرىلغان دەپ دىياگنوز قويۇلغان، ئەھۋال ئىنتايىن خەتەرلىك بولۇپ، كۆپ مىقداردا قان بېرىشكە توغرا كەلگەن. قاتناش ۋە خەۋەرلىشىش شارائىتىنىڭ چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن، قان تىپى ماس كېلىدىغان ئائىلە كىشىلىرى بىلەن ۋاقىتدا ئالاقىلىشىش مۇمكىن بولمىغاچقا، بوۋامنىڭ ھاياتى خەۋپ ئىچىدە قالغان. نەق مەيداندىكى يۇرتداشلارنىڭ قان تىپىمۇ ماس كەلمىگەن، پەقەت بازارغا بىللە ماڭغان سۇڭ لەيشىن ئىسىملىك بىر يىگىتنىڭ قان تىپى ماس كېلىپ قالغان، ئۇ قوشنىمىزنىڭ ئىنىسى ئىكەن. سۇڭ لەيشىن ھېچنېمە دېمەيلا، يېڭنى تۇرۇپ بوۋامغا قان بەرگەن. بۇ خەنزۇ يىگىتنىڭ قېنى بوۋامنىڭ قان تومۇرىغا ئېقىپ كىرگەندىن كېيىن، ھوشسىز ياتقان بوۋام كۆزىنى ئاچقان! سالامەتلىكى ئەسلىگە كەلگەندىن كېيىن، بوۋام يەنە 30 يىلغا يېقىن ساغلام تۇرمۇش كەچۈرگەن، ئائىلىمىزدىكىلەر ۋۇ ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن ياخشى قوشنىلاردىن بولۇپ قالغان. بىز پۈتۈن ئائىلىدىكىلەر تا ھازىرغىچە سۇڭ لەيشىننىڭ جاننى قۇتقۇزۇپ قېلىشتەك شەپقىتىنى ئۇنتۇپ قالمىدۇق.

چوڭلارنىڭ تەسىرىدە، ئوقۇش ۋە خىزمەت جەريانىدا مەن نۇرغۇن ھەر مىللەت دوستلار بىلەن تونۇشتۇم، بۇنىڭ ئىچىدە ئەڭ ياخشى ئىككى خەنزۇ دوستۇم بار، بىرىنىڭ ئىسمى تيەن يىنىڭ، يەنە بىرىنىڭ ئىسمى تيەن خېيخۇا، ھازىر ئىككىسى ئايرىم ـ ئايرىم ھالدا گەنسۇنىڭ نىڭشيەن ناھىيەسىدە ۋە سىچۈەن چېڭدۇدا خىزمەت قىلىۋاتىدۇ، ئۇلار مېنىڭ ئوتتۇرا مەكتەپتىكى يېقىن دوستلۇرۇم. گەرچە بىز ئۈچ جايدا تۇرۇۋاتقان بولساقمۇ، لېكىن يىللارنىڭ سىنىقىدىن ئۆتكەن دوستلۇقىمىز كۈنسېرى چوڭقۇرلاشتى. بىز ئۈچ ئائىلىدىكى ئائىلە ئەزالىرىنىڭ ھەممىسى ئۆزئارا تونۇشىدۇ، دائىم بېرىش ـ كېلىش قىلىپ تۇرىدۇ، بىزنىڭ ئەرلىرىمىز ۋە باللىرىمىز بىز ئۈچىمىزنىڭ دوستلۇقىغا ھەۋەس قىلىدۇ.

مېنىڭ ئىككى قىزىممۇ ھەر مىللەتتىن دوست تۇتۇشنى بەك ياخشى كۆرىدۇ. چوڭ قىزىمنىڭ ئەڭ يېقىن دوستى بىر موڭغۇل قىز، ئىسمى ئۇدام؛ كىچىك قىزىمنىڭ ئەڭ يېقىن دوستى بىر خەنزۇ قىز، ئىسمى لىي زىبېڭ. باللارنىڭ مىللەت ھالقىغان سەممىي دوستلۇقىنى كۆرۈپ، مەن «ئۈچ ئايرىلالماسلىق» ئىدىيەسىگە قارىتا تېخىمۇ چوڭقۇر تونۇشقا ئىگە بولدۇم.

يولداش شى جىنپىڭ يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سەممىي غەمخورلۇقىدا، شىنجاڭغا نىشانلىق ياردەم بېرىۋاتقان ئۆلكە، شەھەرلەرنىڭ زور كۈچ بىلەن ياردەم بېرىشىدە، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلق تىرىشىپ كۆرەش قىلىش ئارقىلىق بالدىنمۇ شېرىن كۈن ئۆتكۈزۈۋاتىدۇ، بىز ھەر مىللەت ئىتتىپاق، دوستانە ئۆتىدىغان ئىللىق چوڭ ئائىلىدە بەختلىك ياشاۋاتىمىز. پارتىيەنىڭ ئىللىق قۇياش نۇرىغا چۈمۈلۈپ ئۆسۈپ يېتىلگەن پارتىيەلىك كادىر بولۇش سۈپىتىم بىلەن، مەن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ ياخشى ئەنئەنىسىگە تەشەببۇسكارلىق بىلەن ۋارىسلىق قىلىپ، پەرزەنتلىرىم، ئەتراپىمدىكى ئامما ئۈچۈن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ ياخشى ئۈلگىسىنى تىكلەپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ھېكايىسىنى ياخشى سۆزلەپ، شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىق ۋە ئەبەدىي ئەمىنلىك باش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئۆز تۆھپەمنى قوشىمەن.

(بېشى 1 ـ بەتتە)

پەن ـ تېخنىكا ئارقىلىق ئۈنۈم ھاسىل قىلىپ، باشلامچى بولۇشقا جۈرئەت قىلىشتەك جاسارەت ۋە ئىزدىنىش روھى بىلەن نېفىت، تەبىئىي گاز قىدىرىپ تەكشۈرۈش ـ ئېچىش داۋامىدا دۇچ كەلگەن توسالغۇلارنى ئۈزلۈكسىز يېڭىش غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتىنى قېينچىلىقنى يېڭىش داۋامىدا ئۈزلۈكسىز ئالغا ئىلگىرىلەتتى.

نېفىت ئېلىش 2 ـ زاۋۇتى غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتىنىڭ قويۇق نېفىت قېزىشتىكى ئاساسلىق جەڭ مەيدانى بولۇپ، 700دىن ئارتۇق نېفىت قۇدۇقى بار، 90%تىن ئارتۇق نېفىت قۇدۇقىنىڭ ھەممىسىدە سۇيۇق نېفىت ئارىلاشتۇرۇش ئىشلەپچىقىرىشى ئېلىپ بېرىلىدۇ. يېقىندا، نېفىت ئېلىش 2 ـ زاۋۇتى خام نېفىت ئىشلەپچىقىرىشتا جەمئىي 50 مىليون توننىلىق چوڭ ئۆتكەلدىن بۆسۈپ ئۆتۈپ، ئادەتتىن تاشقىرى چوڭقۇر قاتلامدىن ئادەتتىن تاشقىرى قويۇق نېفىت ئېلىشتەك مۇقىم سانائەت ئېچىشنى ئىشقا ئاشۇردى، بۇ، دۆلىتىمىزنىڭ ئادەتتىن تاشقىرى چوڭقۇر قاتلامدىكى ئادەتتىن تاشقىرى قويۇق نېفىت زاپىسىنى ئېچىشقا تۆھپە بولۇش ۋە دۆلەتنىڭ ئېنېرگىيە بىخەتەرلىكىگە كاپالەتلىك قىلىشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

كۆپ يىللاردىن بۇيان، غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتى نېفىت، تەبىئىي گاز قىدىرىپ تەكشۈرۈشتە ئارقا ـ ئارقىدىن بىر قاتار زور بۆسۈشكە ئېرىشتى، «ھالاكەت دېڭىزى»دا ئىلگىرى ـ كېيىن بولۇپ تارىم دەرياسى نېفىتلىكى، شۇنبېي نېفىتلىكى ـ گازلىقىدىن ئىبارەت ئىككى 1 مىليارد توننا دەرىجىلىك كاربوناتلىق نېفىتلىك، گازلىقنى بايقىدى، دۆلىتىمىزدىكى ئەڭ چوڭ قەدىمىي ھايات ئېراسى دېڭىز فاتسىيەسىدىكى كاربوناتلىق تاغ جىنسلىرى يېرىق ئۆڭكۈرى تىپىدىكى نېفىتلىك، گازلىق بەرپا قىلدى، دۆلەتكە جەمئىي 100 مىليون توننىدىن ئارتۇق خام نېفىت، 24 مىليارد 500 مىليون كۇب مېتىردىن ئارتۇق تەبىئىي گاز تەقدىم قىلدى.

2017 ـ يىلى، غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتى نېفىتلىك كارخانىلىرى ئىچىدە ئالدى بىلەن «قەھرىتان قىش مەزگىلى»دىن قۇتۇلۇپ، تىجارەت پايدىسىدا زىياننى پايدىغا ئايلاندۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. 2018 ـ يىلى، قىدىرىپ تەكشۈرۈش نەتىجىسى سىجىل زورىيىپ، تىجارەت پايدىسى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 3 مىليارد 400 مىليون يۈەن ئاشتى؛ پايدا ـ زىيان تەڭپۇڭلىشىپ، نېفىت باھاسى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 3 دوللار تۆۋەنلەپ، تارىختىكى يېڭى تۆۋەن نۇقتا يارىتىلدى؛ شۇنبېي نېفىتلىكى، گازلىقىدا 700 مىڭ توننىلىق ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىغا ئىگە بازا قۇرۇلدى، تارىم دەرياسى نېفىتلىكىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش مىقدارىنىڭ تەبىئىي كېمىيىش نىسبىتىدە تارىختىكى ئەڭ ياخشى سەۋىيە يارىتىلدى.

■ ئومۇميۈزلۈك تېپىنى ئۆزگەرتىپ ئەقلىي ئىقتىدارلىق نېفىتلىككە قەدەم قويۇش

بۇنداق قاقاس، چەت قۇملۇقنىڭ ئىچكىرىسىدە، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دۆلەت پەن ـ تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتىنىڭ ئىككى تۈرلۈك 1 ـ دەرىجىلىك مۇكاپاتى ۋۇجۇدقا كېلىپ، نېفىتلىكنى قىدىرىپ تەكشۈرۈش ـ ئېچىشتىكى دۇنياۋى دەرىجىلىك قىيىن مەسىلىنىڭ ھەل قىلىنىشىنى كىممۇ تەسەۋۋۇر قىلالىسۇن؟

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتى ئۆز ئالدىغا يېڭىلىق يارىتىش ئارقىلىق، دۆلىتىمىزنىڭ قەدىمىي ھايات ئېراسى دېڭىز فاتسىيەسىدىكى كاربوناتلىق تاغ جىنسلىرىنىڭ نېفىت ـ تەبىئىي گاز زاپىسى ھاسىل قىلىش نەزەرىيەسىنى تەرەققىي قىلدۇردى، مۇكەممەللەشتۈردى، يېرىق ئۆڭكۈرى تىپىدىكى نېفىت زاپىسىنى ئېچىش نەزەرىيەسىنى بەرپا قىلىپ، ئۆز ئالدىغا يېڭىلىق يارىتىپ خەلقئارادا ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان كاربوناتلىق تاغ جىنسلىرى يېرىق ئۆڭكۈرى تىپىدىكى نېفىت زاپىسىنى قىدىرىپ تەكشۈرۈش ـ ئېچىشتىكى بىر يۈرۈش يادرولۇق تېخنىكىنى شەكىللەندۈردى. 2010 ـ يىلى، 2014 ـ يىلى غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتى دۆلەت پەن ـ تېخنىكا تەرەققىياتى مۇكاپاتى بويىچە ئىككى قېتىم 1 ـ دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. 2016 ـ يىلدىن بۇيان، غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتى شۇنبېي يېڭى رايونىدا نېفىت، تەبىئىي گاز قىدىرىپ تەكشۈرۈشتە مۇھىم، زور سودا بايقىشىنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئۆزۈلمە قاتلامدا كونترول قىلغىلى بولىدىغان زاپاس شەكىللىنىش نەزەرىيەسىنى ئىجادىي ئوتتۇرىغا قويدى.

ماشىنىلارنىڭ گۈركىرىگەن ئاۋازى ئىچىدە، قارامتۇل قوڭۇر رەڭلىك تەركىبىدە نېفىت بار لاي ـ لاتقىلاردىن قىزىتىپ پارچىلاش قۇرۇلمىسى ئارقىلىق نېفىت ئايرىپ چىقىلماقتا، پاكىز لاي كېيىن يول ياساشتىكى ئۇل توپا قىلىنىپ، نېفىتلىكنىڭ قۇدۇق مەيداندىكى يوللارنى تۈزلەشكە ئىشلىتىلدۇ. 8 ـ ئاينىڭ 23 ـ كۈنى، مۇخبىر غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتىنىڭ چېلانغان لاي تۇپىنى قىزىتىپ پارچىلاپ بىر تەرەپ قىلىش تۈرى نەق مەيدانىغا كەلدى. نېفىتلىك قۇرۇلۇشى مۇلازىمەت مەركىزى مۇھىت ئاسراشنى باشقۇرۇش بۆلۈمىنىڭ بىخەتەرلىك خادىمى گوەن جۈن 500 مىللىلىترلىق بىر بوتۇلكا خام نېفىتنى ئېلىپ مۇنداق دېدى: «پەقەت 40 مىنۇتتىلا، بىز چېلانغان لاي تۇپىدىن خام نېفىت ئايرىپ چىقىپ، بىر يىلدا 2000 توننا خام نېفىتنى يىغىۋالالايمىز».

غەربىي شىمال نېفىتلىكىدە، مەيلى شىنجاڭدىكى تۇنجى يۇرۇش قىزىتىپ پارچىلاش ئۈسكۈنىسى بولسۇن ياكى مۇستەقىل، ئاپتوماتىك ھالدا ترانسفورموتور پونكىتىدىكى بارلىق چارلاش ۋەزىپىسىنى تاماملىيالايدىغان «ئۆتكۈر كۆز» ماشىنا ئادەم بولسۇن، ھەممىدە توپلام ۋەزىپە زەنجىرىنى ئاپتوماتىك ئايلاندۇرۇش، ئاپتوموبىللارنى ئاپتوماتىك جىڭلاش قاتارلىق ئىقتىدارلارنى بىر گەۋدىلەشتۈرگەن ئادەمسىز جىڭلاش دېجۇرنىخانىسى بولسۇن... ھەممىسى ئەقلىي ئىقتىدارلاشتۇرۇشنىڭ نەتىجىسىنى گەۋدىلەندۈرۈپ تۇراتتى. ئەمەلىيەتتە، بۈگۈنكى غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتى ئومۇميۈزلۈك ئۇچۇرلاشتۇرۇش، ئەقلىي ئىقتىدارلاشتۇرۇشقا قاراپ تېپىنى ئۆزگەرتىپ، زامانىۋى ئۇچۇر تېخنىكىسىغا تايىنىپ، رەقەملەشتۈرۈش، ئاپتوماتلاشتۇرۇشنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئەقلىي ئىقتىدارلىق نېفىتلىك قۇرۇلۇشىنىڭ ئۈلگىسىگە ئايلاندى.

■ تەرەققىيات ئېلىپ كەلگەن پايدا خەلق تۇرمۇشىغا نەپ يەتكۈزدى

8 ـ ئاينىڭ ئاخىرىدا، غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتىنىڭ چياۋگۇ پونكىتىدىن كۇچا ناھىيەسىگىچە بولغان خاۋتەي تەبىئىي گاز تۇرۇبىسى پۈتۈن لىنىيە بويىچە تۇتاشتۇرۇلۇپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى، 3 ـ تۇرۇبا لىنىيەسىنىڭ يىل ئاخىرىدا تاماملىنىشى مۆلچەرلەنمەكتە. شۇ چاغدا، چياۋگۇ رايون بۆلىكى ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى يەنىمۇ قويۇپ بېرەلەيدۇ، بۇ، تېخىمۇ كۆپ تەبىئىي گازنىڭ شۇ جايدىكى ئاھالىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇشىغا ئىشلىتىلىدىغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.

چياۋگۇ گاز يىغىش، بىر تەرەپ قىلىش پونكىتى ئىككى قېتىم كېڭەيتىلىپ قۇرۇلۇش ئارقىلىق، CNG (پىرىسلانغان تەبىئىي گاز)نىڭ ئومۇمىي سېتىلىش مىقدارى 80 مىليون كۇب مېتىردىن ئېشىپ، جۇڭگو نېفىت خىمىيەسىنىڭ جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئۆزگىچە CNG قاچىلايدىغان يېڭى ئېنېرگىيە ئىشلەپچىقىرىش ـ سېتىش بازىسىغا ئايلاندى.

غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتىنىڭ يېڭى ئېنېرگىيە ئىشلەپچىقىرىش ـ سېتىش بازىسىنى قۇرۇشى تېز تەرەققىيات جەريانىدا، كارخانا تەرەققىياتى ئېلىپ كەلگەن پايدىنىڭ يەرلىكنىڭ خەلق تۇرمۇشىغا نەپ يەتكۈزىدىغان، يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان نۇرغۇن تۈرلىرىنىڭ بىرى بولدۇ. 2003 ـ يىلدىن بۇيان، غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتى يۇقىرىغا تاپشۇرغان تۈرلۈك باج ـ ھەق جەمئىي 14 مىليارد 800 مىليون يۈەن بولدى، شىنجاڭغا نىشانلىق ياردەم بېرىش تۈرىگە سېلىنغان تۈرلۈك مەبلەغ 600 مىليون يۈەندىن ئاشتى.

«شىنجاڭ نېفىتىنى شىنجاڭدا ئايرىش، شىنجاڭنىڭ گازىنى شىنجاڭغا ئىشلىتىش»تە چىڭ تۇرۇپ، بايلىقتىن ئۆز يېرىدە پايدىلىنىش ئارقىلىق شۇ جاينىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا تۆھپە بولدى. «12 ـ بەش يىل»دىن ھازىرغىچە، غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتىنىڭ يەرلىكنى خام نېفىت بىلەن تەمىنلەش مىقدارى 30 مىليون توننىغا يەتتى، خام نېفىت بىلەن تەمىنلەشنى ئاساس قىلغان يەرلىكتىكى كەسىپ ئىستېمالچىلىرى ئونىدىن ئاشتى؛ يەرلىكنى 4 مىليارد 600 مىليون كۇب مېتىر گاز بىلەن تەمىنلەپ، سېتىش مىقدارىنىڭ ئالتە ئۈلۈشتىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى. «12 ـ بەش يىل»دىن بۇيان، نېفىتلىك شىركىتى ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەن شىنجاڭلىق 220دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچىنى قوبۇل قىلدى، بۇ، شۇ قاراردا قوبۇل قىلىنغان ئىشچى ـ خىزمەتچىلەر ئومۇمىي سانىنىڭ 72%نى ئىگىلىدى، يەرلىكنى 20 مىڭدىن ئارتۇق ئىش ئورنى بىلەن بىۋاسىتە ياكى ۋاسىتىلىك تەمىنلىدى.

«غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتى ئۈچ قەدەمگە بۆلۈپ مېڭىپ، دۇنيا بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدىغان ‹نېفىت شىركىتى› قۇرۇلۇشىنى ئالغا سىلجىتتى.» غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتى پارتكومىنىڭ شۇجىسى لىيۇ باۋزېڭ مۇنداق دېدى: «2018 ـ يىلدىن 2023 ـ يىلغىچە، غەربىي شىمال نېفىتلىك شىركىتى يۇقىرى سۈپەتلىك تەرەققىيات باسقۇچىغا قەدەم قويۇپ، 10 مىليون توننا دەرىجىلىك چوڭ نېفىتلىك ـ گازلىقنى قۇرۇپ چىقىدۇ. 2035 ـ يىلدىن ئىلگىرى، ‹نېفىت ئىشلەپچىقىرىش مىقدارىنى 10 مىليون توننىغا، تەبىئىي گاز ئىشلەپچىقىرىش مىقدارىنى 10 مىليارد كۇب مېتىرغا يەتكۈزۈش› نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، مەملىكەت بويىچە چوڭ نېفىتلىكلەر قاتارىغا كىرىدۇ. مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىغا بارغاندا، جۇڭگو نېفىت خىمىيە سانائىتى غەربىي قىسىم بايلىق ئىستراتېگىيەسىنىڭ ئورنىنى ئېلىشنى تاماملاپ، دۇنيا نېفىت كەسپى ۋە ‹بىر بەلباغ، بىر يول› لىنىيەسى بويىدىكى دۆلەتلەردە مۇھىم تەسىر كۆرسىتىشنى قولغا كەلتۈرىدۇ.»